

Samferdselsdepartementet
postmottak@sd.dep.no

Dato: 30.09.2019

Deres ref:

Vår ref:

Saksbehandler:

Arkivkode:

201700714-21

Eva Næss Karlsen, 90063086

014

OSLOREGIONENS HØRINGSSVAR PÅ RAPPORT FRA EKSPERTUTVALGET SOM HAR VURDERT TEKNOLOGI OG FREMTIDENS TRANSPORTINFRASTRUKTUR

Innledning

Samarbeidsalliansen Osloregionen er et strategisk samarbeid som omfatter 83 kommuner (inkludert Oslo) og fem fylkeskommuner (Akershus, Østfold, Buskerud, Hedmark og Oppland fylkeskommuner). Samarbeidsalliansens mål er å styrke Osloregionen som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa.

Innledningsvis vil vi vise til vedlegg til brev sendt samferdselsministeren den 03.05.2019, med Osloregionens vurderinger av hovedutfordringer på transportområdet, også vedlagt her. Dette ble vedtatt i Samarbeidsrådet i Osloregionen 11. april 2019, som er organisasjonens øverste organ. I uttalelsen ble følgende 6 hovedutfordringer beskrevet:

Utfordring 1. Hvordan nå klimamål innen 2030 på transportområdet?

Utfordring 2. Hvordan få mer miljø- og klimavennlig godstransport?

Utfordring 3. Forsinkelser og manglende bevilgninger i jernbaneutbygging

Utfordring 4. Lange reisetider, lav kapasitet og frekvens på grensekryssende jernbane

Utfordring 5. Hvordan lykkes med økt urbanisering og endringer i mobilitet?

Utfordring 6: Digitalisering av transportsektoren - ta i bruk ny teknologi og behov for lovverk

Osloregionen stiller seg positiv til ekspertutvalgets arbeid med å kartlegge og analysere implikasjonene av ny teknologi for fremtidens transportinfrastruktur. Osloregionen ønsker også å gi anerkjennelse til Samferdselsdepartementet som i juli 2018, satte ned et bredt sammensatt ekspertutvalg, med et bredt mandat på et samfunnskritisk område. Osloregionen vil følge NTP-arbeidet videre og vil komme tilbake til ytterligere innspill når vi ser hvordan departementet tar inn ekspertutvalgets anbefalinger i sitt arbeid. Osloregionen ønsker i denne omgang å gi noen innspill og kommentarer til ekspertutvalgets utredning «*Teknologi for bærekraftig*

bevegelsesfrihet og mobilitet». Høringssvaret er behandlet i styremøte 17.09.2019 og Osloregionens interessepolitiske utvalg den 26.09.2019.

Generelle betraktninger

Teknologiutviklingen vil kunne påvirke hva som gir størst samfunnsnytte. Osloregionen synes utvalget har noen gode betraktninger rundt dette med at NTP må gjøres mer overordnet og strategisk og hvordan man kan legge opp en NTP prosess som identifiserer samfunnsøkonomisk nytte som er sårbar for teknologisk utvikling. Samt at kapitalbinding er en del av utfordringen spesielt når teknologiutviklingen går fortere enn veksten i økonomien.

Samarbeid mellom ulike aktører er nevnt i rapporten, f.eks. triple helix samarbeid for å få mer innovasjon, samarbeid mellom relevante aktører i KVVU-arbeide, osv. Osloregionen ønsker å peke på potensialet for økt samarbeid mellom transportetater, kommuner og fylkeskommuner, - ikke minst for å kunne planlegge smarte transportløsninger sammen. For eksempel, kan man ved å bruke kommunal kunnskap om byggeprosjekter styre nyttekjøring ifm bygg og anlegg utover flere tider på døgnet.

Gjennomgripende omstilling for å nå klimamål.

Osloregionen støtter ekspertutvalgets vurdering av at våre klimamål krever en gjennomgripende omstilling til utslippsfrie løsninger for alle transportformer. For å lykkes med omstillingen vil vi peke på behovet for virkemidler og spesielt virkemidler for utrulling av infrastruktur for nullutslipp, både i byene og distriktene. Dette gjelder privatbiler og ikke minst for tyngre kjøretøy, der utviklingen er i svært tidlig fase. Dette er kritisk for å nå klimamål i første omgang for 2030, men også videre mot nullutslippssamfunnet.

Målformuleringer – nullvekstmålet og godsoverføringsmålet.

Ekspertutvalget mener at noen av dagens målformuleringer er et forhåndsvalg av virkemiddel, og at dette bør endres, blant annet nullvekstmålet for persontrafikk i byene og godsoverføringsmålet. Ekspertutvalget mener at teknologiutvikling og trafiksikkerhet vil svekke argumentene for disse målene.

Osloregionen vil her understreke at nullvekstmålet hadde sin opprinnelige begrunnelse i å unngå kø på grunn av begrensninger i veikapasiteten og unngå luftforurensning. Klimaaspektet kom inn senere. Osloregionen mener at et nullvekstmål også vil være relevant for framtiden, av plasshensyn (alle biler opptar plass), for å unngå kø, for å redusere behovet for økt veikapasitet og av klimahensyn. Vi vil også peke på at selv om nye personbiler vil være nullutslippsbiler, - dersom man lykkes med en omlegging, vil det ta tid før hele bilparken er skiftet ut.

Tilsvarende gjelder for godsoverføringsmålet. Osloregionen har gjennom et eget gods- og logistikkprosjekt utredet utviklingen i godstransporten og prognoser for utviklingen videre mot 2030. Godstransport på vei har hatt en betydelig vekst og vil også ha det i framtiden. Dette er og vil være utfordrende for veikapasitet i

hovedkorridorene, men også på veier som benyttes som omkjøringsveier. Dette handler om trafikk sikkerhet, veivedlikehold, lokale utslipp og klimagassutslipp.

Når det gjelder tyngre kjøretøy, vil vi også peke på at overgangen fra fossilt til nullutslipp og fornybart drivstoff fortsatt er i en tidlig fase. Det samme gjelder automatisering/autonomi og samhandlende intelligente transportsystemer innen gods- og logistikkhåndtering. Her er det behov for sterkere virkemidler for å lykkes med implementering av den teknologien som ekspertutvalget peker på at kan komme.

Kompetanse, kunnskap, FoU og næringsutvikling.

Osloregionen har mange sterke kompetansemiljøer som er relevant for fremtidens transportteknologi og transportinfrastruktur. For å lykkes med å ta i bruk i ny teknologi i transportsektoren kreves et aktivt samarbeid mellom myndigheter, teknologiindustrien, transportaktører og akademia. Osloregionen støtter ekspertutvalgets vurderinger om behov for utvikling av et sterkere transportteknologisk næringsmiljø. Videre støtter vi at man bør bruke offentlige anskaffelser for å stimulere til nye løsninger som treffer utfordringene og som skaper næringsutvikling.

Med hilsen

Øyvind Sâtvedt
direktør

Eva Næss Karlsen
spesialrådgiver

Godkjent elektronisk

Vedlegg: Vedtatt uttalelse til NTP2022-2033 fra Samarbeidsrådet 11.04.2019.pdf